

AKARSU YATAKLARININ DÜZENLENMESİ İLE İLGİLİ PROJELER

Çevresel Etkiler:

Akarsu Yataklarının Düzenlenmesi ile ilgili Projelerin çevreye olabilecek önemli etkileri şöyle sıralanabilir:

- Taşkın afetlerinin yalnızca meteorolojik oluşumlara bağlı olarak ifade edilmesi mümkün değildir. Sanayileşme ve sektör çeşitliliğinin beraberinde getirdiği şehirleşme süreci akarsu havzalarının muhtelif kesimlerindeki insan faaliyetlerinin çeşitliliğini ve yoğunluğunu da büyük ölçüde arttırmaktadır. Bu durum ise havza bütünündeki dengeyi bozmakta ve neticede büyük miktarda can ve mal kaybına yol açan taşkın afetleri yaşanmakta, elverişsiz tarım yöntemleri ile topraklar yoğun bir şekilde kullanılmakta ve taşkın afetleri giderek daha büyük ve sık olarak görülmektedir.
- Yerleşim birimlerinde taşkın zararları; Yapıların yıkılması, Yapıların hasar görmesi, Can ve mal kayıpları, sağlık problemleri, bulaşıcı hastalıklar, Tarım alanlarındaki taşkın zararları; Verim düşüklüğü, Ekimin yenilenmesi, Büyüme döneminin kısalması, Tarım alanlarının elden çıkması, Tarımsal üretim araçlarının zarar görmesi, Araç gerecin ortadan kaybolması veya onarım zararı, Araç gerecin hizmete gecikmesi, Ulaşım tesislerinde oluşan zararlar, Enerji üretim ve dağıtım tesislerindeki taşkın zararları oluşmaktadır.

Projelerin değerlendirilmesinde dikkat edilmesi gereken temel hususlar:

- Kısa süreli şiddetli yağmur ve dolu ile havzadaki kar erimeleri sonucu doğal veya düzenlenmiş akarsu yataklarının kapasitelerinin üzerinde meydana gelen akış büyüklüklerinin dikkate alınması,

Akarsu yataklarına ilişkin başlıca önlemler;

- Dere yatağına tekniğine aykırı ve izinsiz köprü, menfez vb. enine yapıların yapılmaması,
- Yerleşim yerleri içinden geçen dere ve çay yataklarında yapılaşma ile kesitin daraltılmaması,
- Dere yatağından kanalizasyon şebekesinin geçirilmemesi,
- Dere yatağına tekniğine aykırı kabartma tesisi, bent ve dolgu yapılması,
- Dere yataklarında tabii olarak büyüyen ağaç ve çalılırların dere yatak kapasitesini daraltmaması,
- Dere yatağının üzerinin kapatılarak konut, otopark, pazar yeri yapmak amacıyla kullanılmaması,
- Yukarı havzadan çeşitli sebeplerle gelen rüsubatın dere yatağını daraltmaması hususlarında gerekli önlemler alınarak taşkınların can ve mal kaybına sebep olmaması,
- Ulaşımı, ekonomik ve sosyal faaliyetleri kesintiye uğratmaması için taşkın kontrol tesislerinin iyi bir planlama ve proje ile inşa edilmesi,

ile ilgili hususlar değerlendirme sürecinde sorgulanmalı ve gerekli önlemlerin alınması sağlanmalıdır.

- Taşkın Kontrol tesislerinin amacına uygun olarak işletilmesi, akarsu yatakları ile Taşkın Kontrol Tesislerinin korunması ve müdahale edilmemesi taşkınların afet haline gelmemesi açısından önem arz etmektedir. Bu çalışmalar çerçevesinde taşkınları önlemek amacıyla DSİ Genel Müdürlüğü tarafından barajlar, sel kapanları, tersip bentleri ve taşkından koruma tesisleri inşa edilmekte, dere yataklarında makineli tanzim ve ıslah çalışmaları yapılmaktadır.

ÇEED

